

Zápis o průběhu obhajoby doktorské disertační práce Mgr. Pavla Lebdušky "Topografie signalizačních molekul na plazmatické membráně při aktivaci žírných buněk", která se konala na PŘF UK
v Praze dne 27. června 2008

Komisi jmenované ad hoc děkanem fakulty byly předány, podle platných předpisů, všechny podklady nezbytné k zahájení obhajoby na jejím veřejném zasedání, kterého se zúčastnilo 9 ze 13 členů. Ze tří oponentů, specialistů z MBÚ AV ČR z oblastí buněčné biologie a imunologie (doc. Tučková), mikrobiologie a molekulární biologie (Ing. Šebo) a elektronové mikroskopie (Dr. Benada) pokrývajících hlavní směry zaměření disertace, se účastnil jen poslední ze jmenovaných. Protože všechny posudky byly v plném znění k dispozici, mohl předseda komise zahájit ve 13 h obhajobu představením doktoranda, podle odborného životopisu a seznamu publikací, a všem přítomným poskytl kopii předložené disertační práce a oba autoreferáty (v české a anglické verzi). Přitom upozornil, že práce byla přijata k obhajobě bez doporučení školitele a přes požadavek 2 oponentů (Ing. Šebo a Dr. Benada) nechat práci před obhajobou formálně přepracovat podle jejich připomínek, shodných se školitelem (dohoda na této úrovni?). Protože komise a vedení OR neshledalo k takovému postupu dostatečné důvody (většinou formální připomínky řešené při obhajobách v rámci rozpravy; zvláště u zkrácených forem disertace jako v tomto případě), přijalo disertační práci k obhajobě s upozorněním disertantovi na tuto možnost. Ten se rozhodl ponechat práci v započatém řízení a obhajovat ji v podané formě.

Uchazeč ve svém téměř 30-minutovém vystoupení upozornil na komplexnost problematiky a vlastní výsledky prezentoval v částech o uspořádání a reorganizaci membránových lipidových "raftů", o žírných buňkách jako vhodných modelech neadherentních buněk s jejich signalizačními drahami a regulací a o izolaci a přípravě listů plazmatické membrány a o jejich EM topologické analýze jako nejúčinnějším přístupu k řešení vytčených cílů. Celkový projev disertanta měl charakter bezchybného, smysluplného, srozumitelného a vysoce informativního vědeckého sdělení, založeného na výsledcích 5 prací publikovaných v "prestižních" mezinárodních časopisech s vysokým IF (1x první, 3x druhý a 1x šestý autor). Proto byla disertace připravena ve zkráceném

znění.

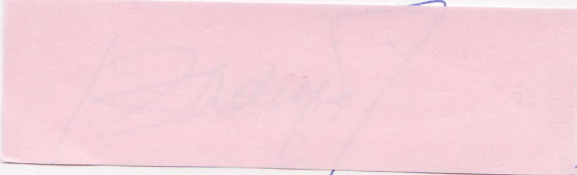
Následovaly posudky oponentů, které byly předneseny v úplném znění. Za nepřítomnou Doc. Tučkovou přečetl posudek prof. Zadražil a za Ing. Šeba člen komise Doc. Pikálek. Posudky hodnotily jednoznačně kladně odbornost práce a novost jejích výsledků, většinou s odkazem na skutečnost, že byly zveřejněny ve významných časopisech a že byla vypracována metoda izolace listů plazmatické membrány, jejichž zpracování "elegančně vyřešilo obecný problém elektronové mikroskopie - převedení části 3D objektu do preparátové roviny pro pořízení EM obrazu" (citát z posudku O. Benady). V posudcích bylo uvedeno cca 15 konkrétních připomínek, převážně formálních. Se svým písemným stanoviskem pak vystoupil i školitel práce RNDr. Petr Dráber, DrSc, jehož doslovné znění zopakovalo většinu formálních prohrěšků, které se objevily v oponentských posudcích, a zdůraznil nedostatečnou vzájemnou komunikaci s doktorandem, která se v posledních letech změnila jen ve velmi obtížné osobní styky, což vyvrcholilo odchodem Mgr. Lebdušky z ÚMG, bezprostředně po podání disertace, na základě ukončení pracovního poměru. Jeho vyjádření k vědecké úrovni a dosaženým výsledkům bylo samozřejmě rovněž kladné a všechny výhrady se týkaly uspořádání disertační práce, jejíž konečná forma nebyla ani oboustranným kompromisem.

Autor práce pak byl předsedou komise vyzván k "přesnému a uvážlivému" komentování a zodpovězení všech otázek a připomínek. To bylo bezezbytku splněno (podle vyjádření přítomného oponenta i členů komise, kteří položili dodatečné diskusní otázky), jen u některých připomínek školitele se začaly v projevu doktoranda objevovat náznaky osobních invektiv, které předseda komise v zárodku odmítl a upozornil na nepřípustnost podobného chování v průběhu obhajoby (ale asi i jinde!). Celá dlouhotrvající rozprava byla později hodnocena jako jedna z nejlepších na mnoha obhajobách a všichni přítomní s ní byli jednoznačně spokojeni. Disertant prokázal hluboké znalosti a schopnost bezprostředně a účinně je uplatňovat ve vědecké debatě, při níž byl všem účastníkům rovnocenným partnerem. Jeho příprava na obhajobu byla označena za vynikající. Komise nedostala k veřejně vystavené disertaci žádná další vyjádření a předseda, po vyčerpání diskusní problematiky, prohlásil další jednání komise za neveřejné.

V této části zasedání, kterého se jako rovnoprávní členové (bez hlasovacího práva) zúčastnili i oponent a školitel, byl podrobně probrán průběh a úroveň obhajoby, při čemž se aktivně uplatnili všichni členové komise. Znovu se diskutující vraceli k formě a obsahu disertace, k podílu jednotlivých autorů na řešení a výsledcích, k úloze příspěvku nových metod k řešení různých problémů, ke vzájemným vztahům členů řešitelských kolektivů a pod.. Po konstatování, že všichni mají dostatek informací k uvážlivému hlasování o výsledku obhajoby přistoupila komise k tajnému hlasování. Výsledkem bylo všech 9 odevzdaných platných hlasů pro klasifikaci prospěl (viz zápis o hlasování). Školitel i oponent neformálně vyjádřili svůj souhlas s průběhem obhajoby, i když setrvali na svém "o potřebnosti úprav prací před obhajobou". Školitel později písemně vyjádřil své uspokojení nad ukončením celého neobvyklého případu a poděkoval předsedovi komise za "vysoce profesionální vedení obhajoby".

Předseda komise pak veřejně oznámil výsledek hlasování a doporučení komise k udělení akademického titulu "Doktor" (Ph.D.). Při blahopřání autorovi práce ho však celá situace vyprovokovala ke krátkému závěrečnému projevu o nezbytnosti dodržovat, za všech okolností, všeobecně známá, i nepsaná společenská pravidla chování, která platí pro všechny obory lidské činnosti.

Zasedání komise skončilo po tříapůlhodinovém jednání v 16.30 h.

Prof. RNDr. STANISLAV ZADRAŽIL, DrSc.
předseda komise